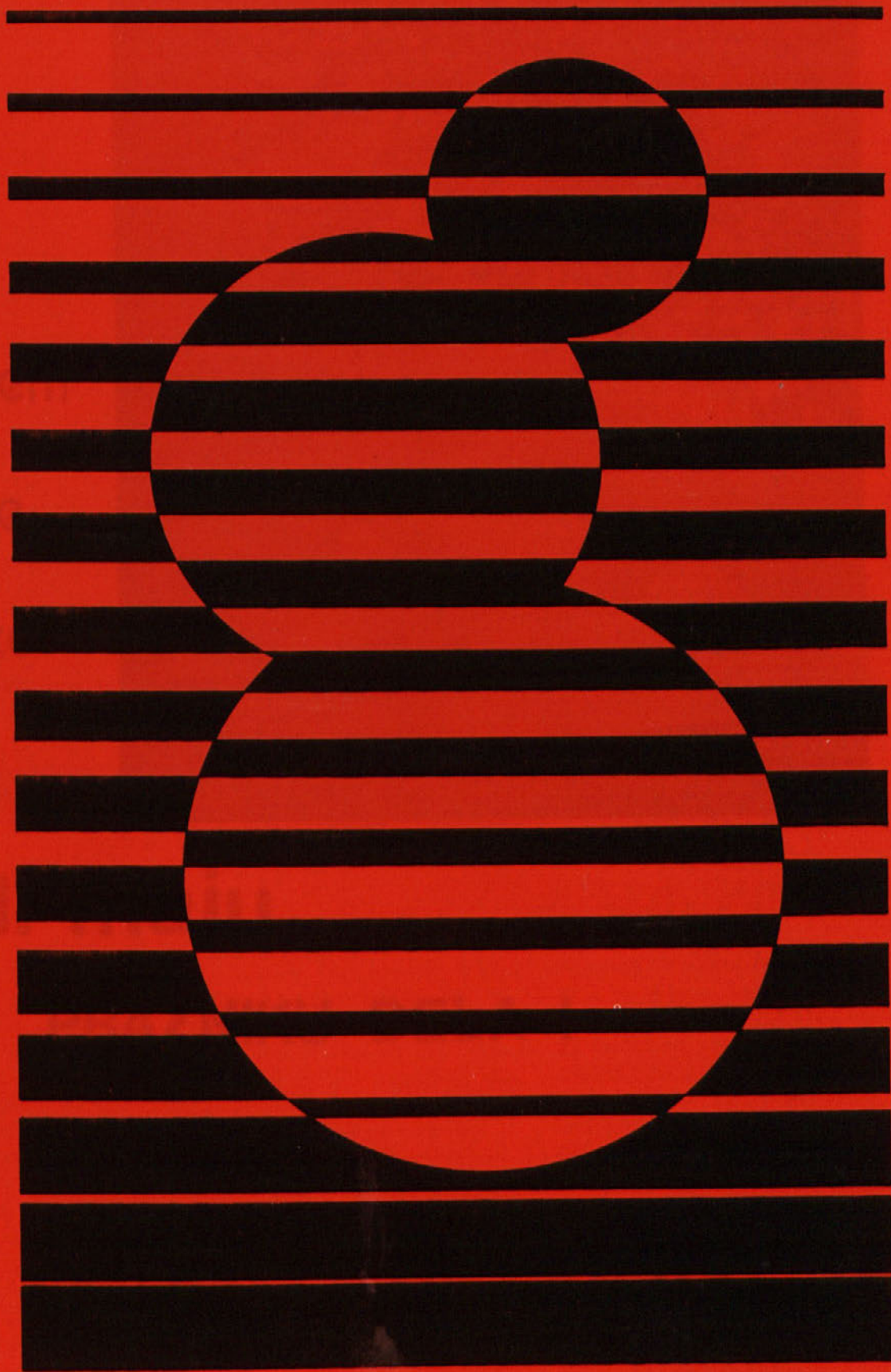


elektromotor



glasilo TOZD ISKRA ŽELEZNIKI
leto III., št. 3 april 1982



Vsem
sodelavcem
iskrene
čestitke
ob



1. maju

PRAZNIKU DELA !



4. maj 1980

Bilo je turobno pozno majsko popoldne, ki se je že nagibalo v večerni mrak, ko se je zgodilo tisto, kar smo s strahom in tesnobo v srcu pričakovali. Umrli je tov. TITO. Srca milijonov je napolnila žalost in solze so bile nezadržane, iskrene in resnične, kot je bila iskrena in resnična naša ljubesen do njega. Svojega zadnjega boja s sahrbno boleznijo ni smogel

več, njegovo telo, je kljub volji duha za vedno obmirovalo, in že drugo leto počiva v svojem domu - hiši cvetja na Dedinjah, obkrožen s večnim spominom, ljubeznijo in spoštovanjem do vsega, kar je bil in kar nam je dal. Dal pa nam je veliko, ne samo nam, vsemu človeštvu.

TITO je bil kot mogočno drevo v gori, ki klubuje vsem viharjem

in ujman. Njegovo življenje je bilo nepretrgan boj za lepšo prihodnost vseh narodov in vsega človeštva. Težko se je bilo boriti proti gospodovalnim silam ideološko, ekonomsko in vojaško razdeljenega sveta. TITO je to smogel, ker je vereval in saupal človeku in narodu in mi smo mu verjeli in saupali. Zato je bil močan in s njim vsa naša družba.

TITO ni bil samo naš. Ljubili, občudovali in spoštovali so ga vsi narodi, ki so se bojevali ali se še bojujejo za osvoboditev izpod tujega jarma. Kako res je to, smo videli ob poslednjem slovesu vse od Ljubljane do hiše cvetja na Dedinju, kjer je njegov zadnji dom.

Ob njegovem grobu smo se poklonili in obljubili, da bomo nadaljevali njegovo delo in šli po njegovi poti, ker vemo, da je to tista pot, ki pelje v lepšo in srečnejšo prihodnost, v družbo vsestransko osvobojenega človeka.

Ta pot pa ni in tudi v bodoče ne bo lahka, premagati bo treba še veliko ovir, kajti živimo v svetu in času, ki je poln protislovij, ki ovirajo ali celo onemogočajo vzpostaviti pravični in trajni mir, poštene, na medsebojnem spoštovanju zasnovane družbeno-ekonomske, politične in medčloveške odnose.

Ob vsem tem ne smemo pozabiti, da tudi znotraj naše družbe obstoje sile, posamezniki in skupine, ki so sovražno razpoloženi do naše družbene ureditve.

Ti vedno znova poskušajo in bodo tudi v bodoče poskušali rušiti naš samoupravni družbeno-politični sistem in temeljne pridobitve socialistične revolucije, zlasti bratstvo in enotnost vseh narodov in narodnosti, kakor tudi mednarodni ugled naše države. Ob tem se naslanjajo in povezujejo s tujimi sovražnimi silami in jugoslovansko politično emigracijo. Pri tem ne izbirajo, ne sredstev ne metod, kar se je najbolj drastično pokazalo ravno ob dogodkih na Kosovu.

Titova dediščina in naša obljuba ob njegovi smrti nas obvezuje, da se vsem pojavom in oblikam rušenja našega samoupravnega, socialističnega, družbenega sistema, odločno in brez omahovanja upremo, ne glede na to, ali gre za notranjega ali zunanjega sovražnika. Sovražnik spretno, z vsemi propagandnimi sredstvi in metodami za svoje rušilno delovanje izkorišča naša notranja nesoglasja in gospodarske probleme. Prav zato je v prvi vrsti nujno, da se vsi in povsod borimo proti vsem negativnim pojavom v družbi, ki slabijo našo enotnost in moč.

To pa pomeni, da moramo strniti vse sile in sposobnosti, da kar najbolj učinkovito krepimo samoupravne odnose in da storimo vse, da čimprej odpravimo vsa ekonomska protislovja, ki zavirajo hitrejšo in stabilnejšo gospodarsko rast naše družbe in ustvarjajo občutek socialne ogroženosti.

Neizmerno je bogastvo misli in izkušenj, ki nam jih je zapustil TITO. Pomenijo sintezo bogatih izkušenj iz dolgega obdobja boja delavskega razreda in socialistične revolucije ter boja za pravičnejše ekonomske in politične odnose v svetu. Pomenijo bogat prispevek revolucionarni marxistični misli in praksi.

Ob Titovi smrti smo se zaobljubili, da bomo nadaljevali njegovo delo in smelo hodili po poti, ki jo je začrtal. Ta pot pelje v samoupravno socialistično družbo, v družbo enakopravnih, svobodnih in srečnih ljudi. Težave, ki jih doživljamo, nam ne smejo vzeti volje in poguma, da bi se dalje borili za te plemenite cilje, za katere je usahnilo že toliko čudovitih življenj.

Vladimir Polajnar

Delavski prvi maj

Delavski razred in delovni ljudje naše socialistične domovine letos že sedemtridesetič praznujejo 1. maj v svobodi. V tem času smo veliko naredili, delali pa smo tudi napake, katere smo vedno snali odpraviti. Naša domovina po osvoboditvi beleži buren razvoj. Malokje v svetu se je dogodilo kaj podob-

nega. Iz zaostalosti smo se povzpeli med srednjerazvite in to v dobrih treh desetletjih. Vsak tak razvoj beleži uspehe in padece. Kdor dela, tudi greši. Vsaka napaka, ki se jo odpravi, je najboljša šola, da se kaj podobnega ne ponovi več. Tokrat ne bi ponavljali vseh uspehov povojne graditve domovine, ampak

malo razčlenimo probleme, v katerih se nahajamo sedaj, spremljali pa nas bodo še nekaj časa v prihodnosti. V zadnjih treh letih na lastni koži občutimo težave, v katerih smo se znašli. Situacijo je še poslabšala naftna kriza in monetarni pretresi na borzah. Pometen gospodar vedno pri sebi pretehta, na kaj lahko vpliva,

na kaj pa ne. Tako se moramo obnašati tudi mi. Če vemo, da na ceno nafte ne moremo vplivati, na monetarne premike v svetovnem merilu pa tudi ne, se nam zastavlja vprašanje, kaj lahko storimo mi. Zastavimo si vsaj dva cilja, za katerih uresničitev imamo vse možnosti.

Kot prvi cilj lahko omenimo varčevanje z energijo. Na tem področju lahko veliko storimo. V večji meri se bomo morali nasloniti na lastne energetske vire, pred vsem na premog, še neizkoriščeno vodno silo in atomsko energijo. Pri varčevanju z energijo lahko veliko dosežemo z boljšimi izolacijami stanovanjskih zgradb in zavestnemu varčevanju vsakega posameznika.

Drugi cilj je ekonomska stabilizacija. Gospodarski razvoj, kakršnemu smo bili priča v preteklem obdobju, nas je uspeval. Obnašati smo se pričeli neresno. Ko sedaj trezno ocenjujemo nekatere naše napake, vidimo, da smo šli v prenekatero ekonomsko neupravičeno investicijo. Koliko proizvajalcev avtomobilov imamo, računalniške opreme in še kaj podobnega. Pri tem pride do problema majhnih serij, razdrobljenosti izdelkov, rezervnih delov itd. Šele sedaj so se pričeli proizvajalci sorodnih izdelkov dogovarjati o skupnih udeležbah, ko je prišlo do streznitve. V obdobju, ko smo veliko investirali, smo se tudi precej zadolžili. Produktivnost nam je rasla prepočasi. Kljub prenekateri moderni proizvodni opremi smo premalo naredili. Zavedati se moramo, da bomo dolgove lahko odplačali le z marljivim delom in usmerjenostjo v izvoz, saj le tako lahko dobimo devize. V naš samoupravnih socialistični sistem so se vrnili prenekateri posamezniki, ki v socializmu vidijo zgolj socialno in svoje pravice, posa-



Janez Hostnik

bljajo pa na dolžnost do dela. Vse pravice delavskega razreda izhajajo iz dela. Kdor ne dela naj ne pripada delavskemu razredu in naj ne uživa pravice, za katere se je delavski razred moral skozi zgodovino krvavo boriti.

Za 1. maj, ko se bodo vrstile praznične manifestacije in prireditve, se lahko spomnimo na vso težko zgodovino delavskega gibanja, ki je bila prehojena do današnjih dni. Marsikomu ni poznan namer praznovanja 1. maja in zgodovinski dogodki v boju delavskega razreda za boljši jutri, zato se sprehodimo še malo skozi zgodovino.

1. maj je mednarodni praznik dela, simbol solidarnosti delavskega razreda. Njegova zgodovina se je začela v Chicagu leta 1886, ko so delavci postavili zahtevo po osemurnem delovnem času. Policija je povzročila pokol, pet delavcev pa so obsodili na smrt. Na prvem kongresu II. internacionale v Parizu leta 1886 je bilo sklenjeno, da se vsako leto v spomin na čikaške delavce 1. maja organizirajo množične demonstracije in stavke.

Prvomajska proslava je tako postala oblika razrednega boja. Prva praznovanja so bila pri nas v Ljubljani, Novem Sadu in Zagrebu leta 1890. Velika proslava je bila leta 1923 v Berlinu, kjer je sodelovalo okoli 500 000 ljudi. Tudi na Kitajskem, Indiji in Indoneziji je proletariat za 1. maj nastopal z gesli boja za osemurni delovni dan, politične svoboščine in odpravo imperialističnega suženjstva. Zmaga fašizma v Italiji in nacizma v Nemčiji je dala prvomajskim praznovanjem protifašistični in protinacistični pomen. 1. maj se praznovali pri nas tudi med NOB na osvobojenem ozemlju, zaporniki v taboriščih in celo v zasedenih mestih (prvomajske demonstracije v Ljubljani leta 1943). Danes praznujemo 1. maj kot državni praznik. Kako prijeten občutek je svoboden hoditi po cestah, ulicah. Za to svobodo so mnogi darovali svoje življenje. Spomnimo se jih, kako so v najtežjih dneh znali izbrati pravilno pot. Nadaljujmo jo in to vsak na svojem delovnem mestu, z boljšim delom.

Janez Hostnik

Novoizvoljeni delegati

DELAVSKI SVET TOZD ISKRA ŽELEZNIKI:

Nastran Štefan - predsednik
Rakovec Tone - namestnik
Bandelj Bojan
Habjan Stane
Lotrič Lidiya
Jensterle Majda

Eržen Marija
Šolar Tone
Kemperle Ivan
Benedik Drago
Benedičič Jože

Lotrič Rafko
Eržen Rafko
Šolar Janez

Božič Milan
Dolenc Anton

Arnol Stane
Kokalj Srečo
Nastran Vinko

Kavčič Rafko
Kavčič Janez
Lemšar Francka

Bergant Franc
Demšar Majda
Tolar Dragica

Rant Ivanka
Šolar Milka

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

TOZD ISKRA ŽELEZNIKI:

Gaser Maks - predsednik
Leben Janez - namestnik
Demšar Ignac
Megušar Lojze

Benedičič Dragica

Lotrič Janez
Doberšek Vlado

DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZD

ISKRA ŽELEZNIKI:

Rakovec Janez - predsednik
Bernik Marjan - namestnik
Fejfar Tine

Benedičič Marjana

Beguš Ivan
Jelenc Lojze

Florjančič Lučka

Šmid Vanja - Osnovna šola
Derlink Mirko - Tehnica

DELEGACIJA ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA:

Megušar Lojze - predsednik
Kavčič Janez - namestnik
Čenčič Brane
Tarfila Filip

Kramar Marjan
Demšar Francka
Koblar Lojzka
Gačnik Izidor
Lotrič Marija
Vrhunc Anton
Ljubljankič Fikret

ZDRUŽENA DELEGACIJA ZA SOCIALNO VARSTVO, OTROŠKO VARSTVO IN ZA- POSLOVANJE:

Koblar Dragica - predsednik
Oman Anton - namestnik

Polajnar Jana
Šmid Igor
Rant Anton

Rakovec Fani
Cotar Ana

Pačnik Cveta
Vrhunc Marjan

ZDRUŽENA DELEGACIJA ZA KULTURO IN TELESNO KULTURO:

Gaser Franc - predsednik
Čufer Franc - namestnik

Čufer Franc
Benedičič Marjana

Dolenc Vita
Demšar Vinko
Košmelj Jože

POSEBNA DELEGACIJA ZA ZDRAVSTVO

Tarfila Marica - predsednik
Potočnik Olga - namestnik

Debeljak Vlada
Jelovčan Kati

Thaler Matilda
Rant Franc
Beguš Mihela

POSEBNA DELEGACIJA ZA RAZISKO- VALNO DEJAVNOST:

Bandelj Bojan - predsednik
Starčič Sašo - namestnik
Markelj Ciril

Rihtaršič Stane
Megušar Branko
Gartner Pavle
Eržen Rafko

POSEBNA DELEGACIJA ZA IZOBRA- ŽEVANJE:

Bačič Dragica - predsednik
Zgaga Stane - namestnik
Nastran Marinka
Gaser Francka
Berce Bojan
Lavtar Franc
Cerk Olga

DELAVSKI SVET SOZD ISKRA:

Kavčič Franc - ISKRA ŽELEZNIKI
Tavčar Miran - ISKRA SEŽANA
Lazar Martin - ISKRA IDRIJA
Kokalj Rado - ISKRA PRŽAN
Eržen Matjaž - ISKRA RETEČE

DELAVSKI SVET ISKRA ŠIROKA POTROŠNJA:

Kavčič Franc
Prezelj Jože
Šmid Janko
Megušar Lojze

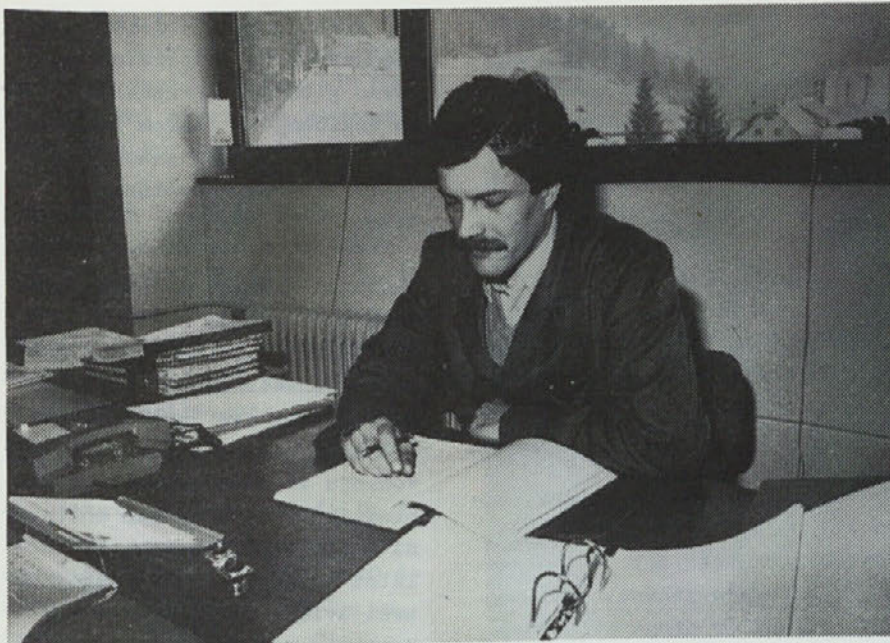
SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA ISKRA ŠIROKA POTROŠNJA:

Kramar Marjan
ZA ZBOR INTERNE BANKE ISKRA:

Nastran Tina - ISKRA ŽELEZNIKI
Kolenc Marina - ISKRA IŠP DSSS
Avguštin Danica - ISKRA RETEČE
Penko Silvo - ISKRA SEŽANA
Košuljandič Eva - ISKRA PRŽAN

V ODBOR ZA SAMOUPRAVNI DELAVSKI NADZOR INTERNE BANKE:

Škraba Breda - ISKRA PRŽAN



Milan Lotrič

Misel in poslanstvo 9. kongresa ZKS

Naloga kongresa, kot najvišjega organa ZK Slovenije je, da oceni delo na vseh področjih med dvema kongresoma in opozori na največje družbene in politične probleme, ter nakaže smer, po kateri bi jih najlaže prebrodili. V času predkongresnih aktivnosti med obema kongresoma so bile organizirane tudi široke javne razprave komunistov, ki so razpravljali o nalogah svojega okolja ter vse družbe in na tej podlagi razvili družbeno politično in samoupravno aktivnost.

Kongres je pri svojem delu obravnaval:

- poročilo o delovanju ZK Slovenije med kongresoma.
- predlog resolucije IX. kongresa ZKS
- predlog sprememb Statuta ZKB

Dotaknil se bom samo nekaterih problemov, ki so najvažnejši za našo družbo.

V poročilu Zveza komunistov ugotavlja, da je bilo preteklo štiriletno obdobje zelo plodno in delavno. Na področju družbenoekonomskih odnosov smo dosegli viden napredek, saj je družbeni proizvod naraščal povprečno za 3,9 %. K temu je največ prispevala industrijska proizvodnja, katere rast je bila 4,9 % letno. Stopnja rasti kmetijske proizvodnje pa je bila 3,7 %. Zaradi kopičenja plačilno bilančnih težav se je stopnja rasti celotnega gospodarstva v letih 1980 in 1981 močno umirila.

Zveza komunistov se je prizadevala za krepitev procesa samou-

pravnega sporazumevanja, dogovarjanja in združevanja. Iz institucionalnih in formalnih oblik združevanja dela smo res prešli k strokovno kvalitetnejšim integracijam. Ni pa na tem področju še dovolj storjenega. Sedanjim družbenoekonomskim težavam je vzrok prav nesporazumevanje in premalo dogovarjanja in spoštovanje dogovorov.

Na področju kmetijstva in proizvodnje hrane so bili vzpostavljeni novi kvalitetni dejavniki in odnosi med kmetijskimi proizvajalci in družbenimi podjetji. Integracija kmetijskih proizvajalcev preko združevanja le-teh v združenja s kmetijskimi zadrugami je prinesla boljše rezultate in večje hektarske donose ter večjo proizvodnjo klavne živine. Ni pa na tem področju urejena politika cen, zato se pojavljajo stalna trenja v celotni razširjeni reprodukciji.

Zveza komunistov je v preteklosti gradila družbenopolitični sistem na pridobitvah NOB, bratstvu in enotnosti naših narodov in narodnosti na samoupravni platformi odločanja in upravljanja. Gradila in dograjevala je delegatski sistem in posegala v vse pore njegovega razvoja in delovanja. Izkazalo se je, da so delovni ljudje in občani sprejeli, podprli in nadalje podpirajo ta sistem. To se je pokazalo predvsem ob visoki udeležbi na volitvah,

Na področju organizacijske krepitve in kadrovske politike je Zveza komunistov Slovenije vsodbujala predvsem k tem, da se okrepi akcijska sposobnost članov in organizacij ZK. Zato je skrbela za stalno usposabljanje članstva, povečevanje le-tega in preko tega krepila vlogo osnovne organizacije.

Število osnovnih organizacij ZK se je povečalo na 6360. V združenem delu jih je 4678 od teh v gospodarstvu 3214 v KS pa 1382. Število članstva je v tem času naraslo na 125.122.

Osnutek resolucije IX kongresa podaja naloge Zveze komunistov Slovenije v naslednjem obdobju. V obdobju, ki je neposredno pred nami se bo Zveza komunistov Slovenije zavzemala za nadaljne še intenzivnejše združevanje dela in sredstev na principu skupno ustvarjenega dohodka.

V OZD in vseh oblikah poslovnega sodelovanja mora potati prevladujoča praksa dohodkovno povezovanje. Kupoprodajni odnos mora preko dogovarjanja in sporazumevanja in preko postavljanja dogovorjenih standardov zamenjati dohodkovni odnos temelječ na vloženem delu in drugih

elementih, preko katerih je nastal finalni proizvod. V ta kontekst moramo spraviti tudi trgovino, saj le ta ne more biti še nadalje popolnoma odtujena od proizvodnje in se obnašati kot tujek v sistemu.

V nadaljnjem razvoju političnega sistema se bo Zveza komunistov zavzemala za nadaljno afirmacijo delegacij. Delegacije morajo postati mesta usklajevanja interesov in dogovarjanja za enot-

no nastopanje v SIS in DPS. Začetki morajo svoje poslanstvo opravljati tako kot je zapisano v ustavnem zakonu. Poslovodni organi in druge strukture pa morajo svoje ugotovitve, odločitve itd. pred realizacijo v širšem prostoru uveljavljati preko delegacij ne pa mimo njih.

V mednarodnih odnosih bo ZKS delovala še naprej v smislu mi-

ru, miroljubnega sodelovanja med narodi in podpirala neuvrščeno gibanje. Zavračala bo vsako nagibanje k blokom in pritisk blokov na našo samoupravno socialistično neuvrščeno politiko.

Bistveni element sprememb Statuta ZKS in tudi Statuta ZKJ je v tem, da bi se mandat voljenim funkcionarjem podaljšal iz enega na dve leti. V skladu s Titovo pobudo o kolektivnem vodenju in odgovornosti je bil pred dvema leti uveden enoletni mandat. ZKS smatra, da enoletni mandat ni edini pogoj za uveljavitev kolektivnega vodenja in odgovornosti, temveč je le eden od elementov, ki vodi k temu cilju. ZKS smatra, tako je tudi stališče ZKJ, da bi v sedanjem obdobju bilo bolj

primerno sadržati dvoletni mandat s možnostjo enkratne ponovitve.

Milan Lotrič

Kaj je novega v proizvodnji

Za letošnje leto je za tovarno značilno prilagajanje na spremenjeno gospodarsko stanje z značilnimi težavami pri preskrbi repromateriala ter z usmeritvijo na izvoz, skoraj za vsako ceno.

Zato sta za tovarno značilni dve dejavnosti. Prva je razvoj in priprava proizvodnje sahtevnejših motorjev, kjer material predstavlja le manjši delež cene izdelka, druga dejavnost pa je večanje proizvodnje izvozno sanimivih izdelkov.

Za prvo dejavnost moramo omeniti pripravo motorjev posebnega programa ter servomotorjev za firmo Indramat - oba programa



Montaža motorjev

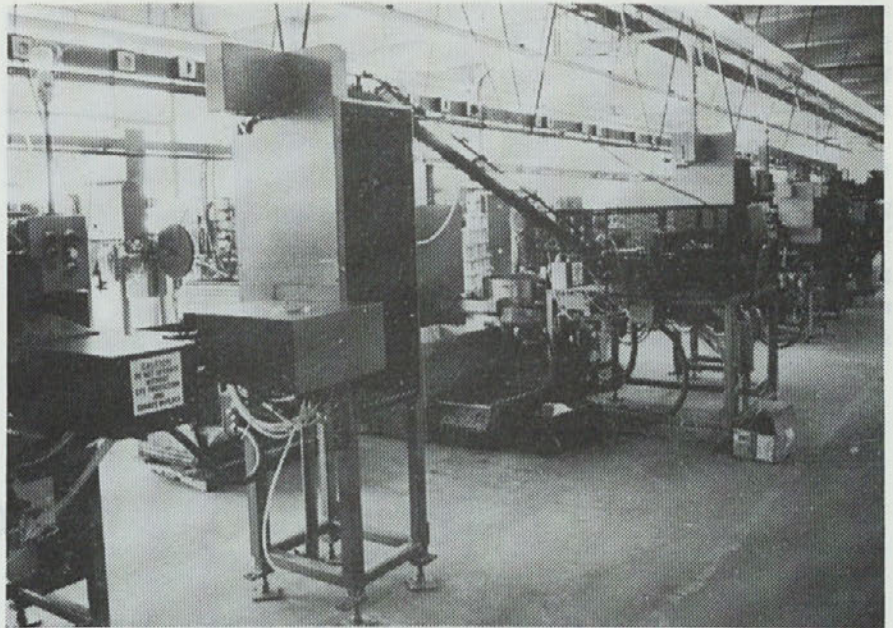
sta v fazi izdelave orodja, naprav ter priprave na izdelavo poskusne serije, v razvoju pa so klasični enosmerni servomotorji ter koračni motorji.

Izvozno je trenutno najbolj zanimiva sesalna enota in prav sedaj potekajo v tovarni aktivnosti za proizvodnjo milijon komadov letno, oz. 4000 dnevno, kar predstavlja za eno tretjino večjo proizvodnjo od obstoječe.

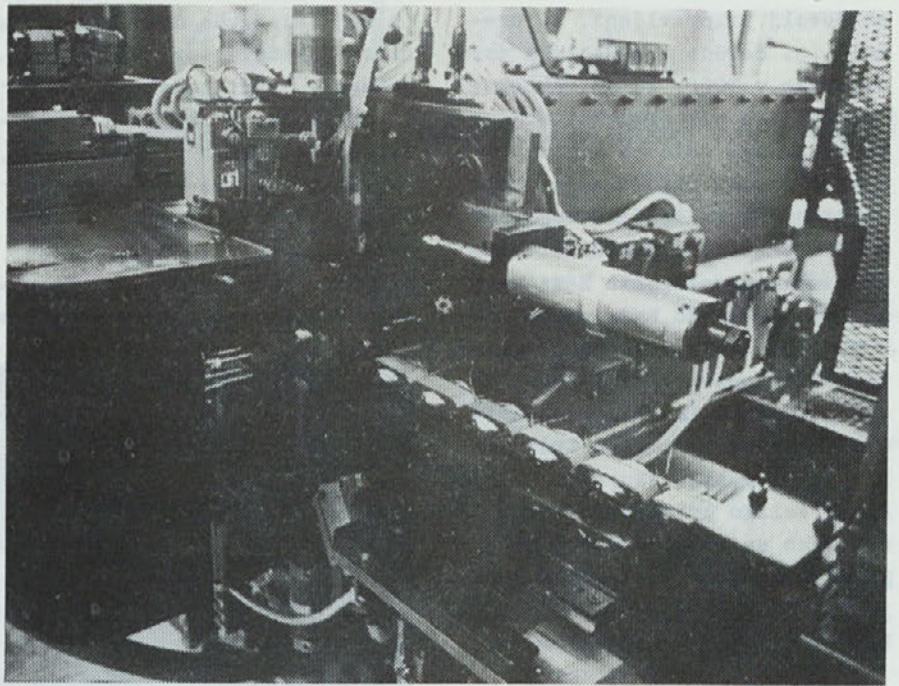
Kapaciteta končne montaže bo z izdelavo nove montažne linije zadostna za proizvodnjo 2000 do 2400 enot na izmeno, treba bo le še opremiti drugo polovico linije. Za izdelavo polizdelkov pa bo nujno nabaviti nekaj strojev, saj bo zmanjkalo strojnih kapacitet za struženje gredi, na hidravličnih stiskalnicah, na vlivanju okrovov, na balansiranju turbinskih koles ter na balansiranju rotorjev.

Za sesalno enoto velja omeniti tudi spremembo standardne izvedbe enote, ko ležajni jarem naseda na obroč okrova, na tako imenovano skeletno izvedbo, ko sta ležajni jarem in okrov pritrjena na statorski paket, podobno kot pri ostalih motorjih, kar je pocenitev v materialu in času izdelave. Seveda sprememba zahteva tudi nove stroje. Izdelana bosta stroja za povrtavanje lukenj in valjanje navojev v okrov in jarem, ki bosta imela dodani enoti za struženje ležajnega sedeža. Montažni liniji pa bodo dodane naprave za vijačenje, tako da bo na liniji možno izdelovati oba tipa enot. Skeletni tip enote bomo začeli dobavljati firmi AEG v avgustu.

Noviteta v tovarni je tudi linija za izdelavo enobrzinskih statorjev kode 327 in 307. Linija je bila naročena v času največjega povpraševanja po teh motorjih,



Avtomatska montažna linija



Del montažne statorske linije

sedaj pa je povpraševanje po teh motorjih upadlo zaradi znanih težav pri Girmi-ju ter zaradi delnega preorientiranja Bagata na motorje Mikrona - Prilep ravno na motorjih tega tipa. Linija zaradi tega seveda ne bo polno zasedena. Naša naloga pa je poiskati nove kupce motorjev tega tipa, da bo ta velika inves-

ticija izkoriščena.

Motorji s statorji, izdelanimi na tej liniji, se precej razlikujejo od obstoječih. Žica je električno in mehansko spojena v posebne sponke brez cinjenja, žica pa je navita v držalo navitja in impregniranje ne bo potrebno. Zaradi teh sprememb pošiljamo

motorje nove izvedbe kupcem v potrditev in pred potrditvijo bomo lahko izdelovali nove motorje le za lastno vgradnjo.

V mesecu aprilu bomo zmontirali prvo večjo serijo domačih sesalcev. Večino dela bodo sicer opravili v tovarni LIV - Postojna, kjer bodo odlivali vse plastične dele, kompletirali pribor

ter zmontirali sesalec do faze vstavljanja sesalne enote. Doma bomo izdelali nekaj manjših sestavnih delov ter dokončali montažo, glavno nalogo pa bo imel gospodarski sektor, z nabavo sestavnih delov ter z organiziranjem dela pri kooperantih.

V pripravi je tudi vrsta novih motorjev, od katerih sta najva-

žnejša motor za ročni mikser za firmo EPH ter motor za kavni mlin za AEG in EPH.

Dela je torej dovolj in od vseh služb v tovarni bo še naprej potrebno največje angažiranje, da bomo sledeli planskim nalogam.

Brane Bergant, dipl.ing.

O proizvodnem delu

Sedaj, ko je opravilo proizvodno delo že nekaj skupin učencev, lahko vidimo, da se bojazen, da za to delo mogoče nismo dovolj pripravljeni, ni uresničila. Seveda gre zasluga vsem delavcem v TOZD, ki so kakorkoli pomagali pri uresničevanju proizvodnega dela in so za to pokazali tudi razumevanje. Največje breme pa leži na inštruktorskih proizvodnega dela, kateri učence vodijo in nadzirajo od začetka do knca proizvodnega dela ter jim morajo s pravim pristopom pokazati pravilen odnos do dela in na organiziranju proizvodnega dela. Tudi delavci, ki delajo skupaj z učenci, lahko veliko prispevajo k temu, kako se bo učenec v TOZD počutil in kako bo to delo sprejel. K temu pa morajo prispevati nekaj tudi učenci sami.

O tem, kako je bilo na proizvodnem delu, smo vprašali dva učenca:

Marija JELOVČAN, učenka družboslovne usmeritve Gimnazije "Boris Zihrl" iz Škofja Loke, staneje v Železnikih, je povedala naslednje:
"Delala sem na pakiranju sušilca za lase in sesalca 1001. Delo na tekočem traku sem si pred-

stavljala drugače, mislila sem, da je bolj naporno, res pa je, da bi s časom postalo monotono. Odvisno pa je tudi od tega, kje in kaj delaš. Na delo sem se kar hitro navadila, pri tem so mi pomagale tu-di sodelavke in inštruktor, ko so me lepo sprejeli. Na delo samo nimam pripomb, želela pa bi, da bi lahko delala na več različnih delih, kar pa v tako kratkem času smeraj ni možno. Z varstvom pri delu sem bila seznanjena, že na uvajalnem

seminarju, ki je bil dovolj obširen, o tem me je poučil tudi inštruktor, vendar na tem delu ne obstaja večja nevarnost. Na koncu naj povem, da sem bila s delom v proizvodni zadovoljna".

Franci BOGATAJ, učenec kovinsko predelovalne usmeritve šolskega centra za kovinsko in avtomatsko stroko, doma v Železnikih, naš štipendist, je o svojem delu povedal:



Marija Jelovčan

"Delal sem na dveh delih in na-
logah, in sicer sestava varovalk
in pritrditev veznih vijakov na
rotor. Z uvajanjem v delo nisem
imel težav, ker me je inštruktor
dobro poučil, me seznanil s var-

stvom pri delu in me tudi več-
krat prišel pogledat, tako,
da sva vse probleme hitro re-
šila. Tudi sodelavci so mi po-
magali, če je bilo potrebno.
Povedati moram, da so me iz-
redno lepo sprejeli in sem se
med njimi dobro počutil. Delo
se mi je zdelo dobro organizi-
rano in tekoče. S proizvodnim
delom sem bil zadovoljen, že-
lel pa bi, da bi se seznanil
še z več delovnimi operacijami!"

Darinka Šekli



Franci Bogataj

Kadri v prvem četletju 1982

V mesecih januar, februar in marec je sklenilo delovno raz-
merje 9 delavcev in delavk. Iz JLA pa so se vrnili 4 delav-
ci.

Razporejeni so bili:

- v obdelovalnico 4
- v montaže 5
- v TPP 2
- v gospod.sektor 1
- v sektor za kakov. 1

Teh 13 delavcev in delavk ima sledečo izobrazbo: 4 imajo
visoko šolo; 2 imata srednjo šolo; 1 ima poklicno šolo; 6
pa je najožje usmerjenih (NK, PK).

V mesecu februarju je prišel na obvezno 6-mesečno prakso v
orodjarno 1 naš štipendist.

Pravtako smo imeli iz prvega letnika usmerjenega izobraževa-
nja na proizvodnem delu 21 deklet in fantov, ki so to proiz-
vodno delo opravili v montaži. (v februarju 4, v marcu pa 17)

Prekinili so pa v prvih treh mesecih delovno razmerje 3 de-
lavci in delavke - v JLA pa so odšli 3 delavci:

- iz obdelovalnice 1 - po sklepu disc.komisije
- iz montaže 1 - upokojitev
- iz TPP 1 - izjava
- iz gospod.sektorja 1 - v JLA
- iz orodjarne 1 - v JLA
- iz vzdrževanja 1 - v JLA

Ti delavci so imeli sledečo izobrazbo: 1 s srednjo šolo,
2 s poklicno šolo, 3 pa so bili najožje usmerjeni (NK).

Iz dela samoupravnih organov

Novoizvoljeni delavski svet IS-
KRA TOZD Elektromotorji je imel
25.3.1982 svojo 1. redno sejo.
Za predsednika DS je bil soglas-
no imenovan tov. NASTRAN ŠTEFAN,
za namestnika pa tov. RAKOVEC
TONE. Imenovane so bile tudi
komisije delavskega sveta, in si-
cer:

1. POSLOVNI ODBOR:

- Tolar Jože, ing.
- Šolar Tone, ing.
- Hajnrihar Franc
- Osenčič Jernej
- Rejec Lojze, ing.
- Kobljar Dragica
- Megušar Lojze, dipl.ing.

2. KOMISIJA ZA OD:

- Nastran Vinko, ing.
- Tarfila Marica
- Hostnik Janez, ing.
- Tolar Jernej
- Trojer Stane
- Rakovec Janez
- Cotar Ana

3. KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERA
IN KADROVSKE ZADEVE:

- Šmid Marjan, ing.
- Koblar Mici
- Jelenc Anioa
- Porenta Bojan
- Blaznik Filip, st.
- Čufar Tone
- Thaler Franc

4. KOMISIJA ZA SAMOUPRAVNE AKTE:

- Rovtar Anton, ing.
- Rakovec Janez, ing.
- Rejo Marinka
- Eržen Ivanka, dipl.oec.
- Jelenc Fran, dipl.ing.

5. KOMISIJA ZA INVENTIVNO DEJAV-
NOST:

- Bandelj Boja, dipl.ing.
- Benedik Drago, dipl.ing.
- Torkar Zvone, dipl.ing.
- Benedičič Štefan
- Bertoncelj Štefan
- Benedičič Minka, dipl.ing.
- Zgaga Stane

6. KOMISIJA ZA DRUŽBENI STANDARD:

- Šink Ferdinand, ing.
- Šmid Ferdinand
- Dovič Greta
- Gaser Maks
- Trojar Anton
- Pfajfar Matija
- Jelenc Jože

7. KOMISIJA ZA VARSTVO PRI DELU
IN POŽARNO VARNOST:

- Kumer Janez
- Šmid Igor
- Rihtaršič Angelca
- Lotrič Franc
- Gartner Vinko
- Krmelj Ivan
- Potočnik Tone

8. CENTRALNA INVENTURNA KOMISI-
JA

- Markelj Ciril, ing.
- Benedičič Marjan
- Šmid Franc
- Pegam Minka
- Leben Janez

9. KOMISIJA ZA ODPIS NEKORANT-
NEGA MATERIALA:

- Hajnrihar Franc
- Rihtaršič Janez
- Lotrič Tone

Gospodarski plan za leto 1982 predvideva konec leta 940 zaposlenih - oziroma 925 povprečno zaposlenih. Konec marca je bilo zaposlenih 921 delavcev in delavk. Povprečje je 9177.

Prav tako plan predvideva, da moramo imeti konec leta 22 delavcev z visokošolsko izobrazbo, 24 z višješolsko izobrazbo, 128 s srednješolsko izobrazbo, 219 kvalificiranih in ostalih 547 - za primerjavo podajam sledečo tabelo:

	Stanje 31.12.81	Plan za leto 1982	Stanje 31.3.82
VŠ	19	22	23
ViŠ	16	24	19
SŠ	110	128	108
KV/VK	222	219	221
Ostali	547	547	550
SKUPAJ	914	940	921

Pri stanju 31.3.1982 smo upoštevali tudi, da so 3 naši delavci (s srednjo izobrazbo) pridobili višješolsko izobrazbo.

Janez Skok

Bolniški stalež in nadure v letu 1981

V preteklem letu je bilo v bolniškem staležu 577 naših delavcev ali 63 % vseh zaposlenih. Zaradi tega smo izgubili 17931 delovnih dni, nadomestila za te boleznine pa so znašala 537 starih milijonov dinarjev.

Zaradi bolniških je majkalo lansko leto:

v marcu	166 delavcev
aprilu	140 delavcev
maju	134 delavcev
juniju	155 delavcev
juliju	121 delavcev
avgustu	123 delavcev
septembru	152 delavcev
oktobru	160 delavcev
novembru	127 delavcev
decembru	130 delavcev

V teh številkah so všteti vsi delavci, ki so manjkali zaradi bolezni po dan, dva ali pa več.

In koliko je bilo bolnih delavcev v posameznih oddelkih:

- iz obdelovalnice	120 delavcev (ali 65,5 % vseh zaposlenih v oddelku)
- iz livarne	26 delavcev (ali 65 %)
- iz avt.stiskalnic	11 delavcev (ali 53 %)
- iz montaž	176 delavcev (ali 61 %)
- iz orodjarne	45 delavcev (ali 61 %)
- iz vzdrževanja	23 delavcev (ali 52 %)
- iz TPP	9 delavcev (ali 36 %)
- iz OPP	11 delavcev (ali 73 %)
- iz razvojnega sekt.	17 delavcev (ali 48 %)
- iz gosp.sektorja	39 delavcev (ali 63 %)
- iz sekt. za kakovost	37 delavcev (ali 59 %)
- iz fin.rač.sekt.	9 delavcev (ali 45 %)
- iz splošnega sektorja	22 delavcev (ali 50 %)
- iz vodstva TOZD	7 delavcev (ali 78 %)
- iz sek.pos.programov	2 delavca (ali 50 %)

V tem seznamu pa ni 23 delavcev, ki so tekom leta odšli iz TOZD, pa so tudi koristili bolniški dopust.

V letu 1981 smo opravili 56361,5 ur nadurnega dela. To pomeni, da ga je bilo za 7045 delovnih dni. Kljub omejitvam, ki jih predpisuje zakon o delovnih razmerjih in naš pravilnik, je tega dela čedalje več. V letu 1975 je prišlo na 1 zaposlenega 24,5 nadur, lansko leto pa že 64,5 nadur. Veliko nadur je bilo opravljenih pri preselitvi tovarne, nekaj pa tudi za posebni program, kar je opravičljivo. Sporno pa je to nadurno delo (razen nekaj izjem) v režijskih službah.

Lansko leto smo opravili sledeče število nadur:

januarja	4213
februarja	5013
marca	6451
aprila	4994,5
maja	3089,5
junija	3269,5
julija	3031,5
avgusta	2685
septembra	6808
oktobra	5580
novembra	5799,5
decembra	5427

Na razširjeni seji predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov, poslovnih organov ter vseh vodstvenih in vodilnih delavcev, je bila poleg gospodarske situacije obravnavana tudi analiza bolezenskih izostankov in nadur. Zaključke te seje bomo objavili v naslednji številki Elektromotorja.

Janez Skok

Iz dela samoupravnih organov

Poslovni odbor ISKRA TOZD Elektromotorji je imel svojo 1. redno sejo 7.4.1982.

Za predsednika je bil soglasno izvoljen tov. TOLAR JOŽE, ing.

Poslovni odbor je obravnaval še tekoče probleme v proizvodnji, kjer je bil precejšen izpad na asinhronskih motorjih, gospodinjskih aparatih sesalcih ter varnostnih sirenah. Prodaja naših izdelkov je bila dokaj dobra, prav tako tudi izvoz. Dobave reprodukcijskega materiala so zelo kritične.

Komisija za družbeni standard ISKRA TOZD Elektromotorji Železniki je imela svojo 1. redno sejo 7.4.1982.

Za predsednika komisije je bil soglasno izvoljen tov. ŠINK FERDINAND.

1. Komisija je potrdila za vsakega delavca posebej višino kredita, ki ga bo dala naša TOZD za nakup stanovanja v stolpnih Na Kresu.
2. Sprejet je bil sklep o nakupu treh dvosobnih stanovanj in enega trosobnega, kot družbenega, v kolikor bodo na razpolago finančna sredstva.
3. Prošnje za vključitev v varčevanja je vložilo 15 naših delavcev, katere je komisija vse potrdila.



Seja delavskega sveta

Komisija za OD je imela svojo 1. redno sejo v petek, 26.3.1982. Za predsednika komisije je bil soglasno izvoljen tov. NASTRAN VINKO, ing.

Komisija je novosprejetim in prerazporejenim delavcem na podlagi Pravilnika o OD ugotovila GD.

Na osnovi podatkov, ki jih pripravlja Zavod za statistiko in republiške skupnosti za cene se spremenijo sledeči členi našega pravilnika o OD:

člen 96 - stroški za ločeno življenje	3825,-- din
člen 118: - dnevnic nad 12 ur	510,-- din
- dnevnic od 8 - 12 ur	270,-- din
člen 127: prenočevanje	
- na podlagi računa	425,-- din
- brez računa	210,-- din
člen 136: kilometrina	6,60 din

Delavskemu svetu se predlaga, da sopen uvede znižano dnevnic od 6 - 8 ur.

člen 71: deljen delovni čas: do 2 uri	871,-- din
več kot 2 uri	1742,-- din
člen 73: dodatek za peš hojo	3,05 din
člen 97: nagrade za upokojitev	33.459,-- din
člen 98: delovni jubileji: 10 let	6534,-- din
20 let	9801,-- din
30 let	13069,-- din

nagrade pripravnikov:

- s srednjo izobrazbo	6 GD
- z višjo izobrazbo	8 GD
- z visoko izobrazbo	11 GD

člen 109: nagrade študentom, dijakom, učencem:

- 30 %	-	3267,-- din
- 40 %	-	4356,-- din
- 50 %	-	5445,-- din
- 60 %	-	6534,-- din

Spremembe veljajo od 1.4.1982 dalje.

Jana Bertoneclj

ELEKTROMOTOR

Glasilo izdaja "ISKRA" široka potrošnja TOZD Tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov Železniki.

Ureja

- uredniški odbor: odgovorni urednik - Polajnar Vladimir, tehnični urednik - Skok Janez, fotodokumentacija - Pintar Jože, člani - Megušar Lojze, Petrovt Zdravka, Pernelj Marjan in Zgaga Stane,

- referent za izobraževanje in informiranje - Šekli Darinka

Lektor: Trojar Ladi

Naklada: 900 izvodov

Po mnenju sekretariata za informacijo SRS šteje "ELEKTROMOTOR" med proizvode, za katere se ne plačuje prometni davek.

Tiska tiskarna: DU Tomo Brejc Kranj



Istok Gartner

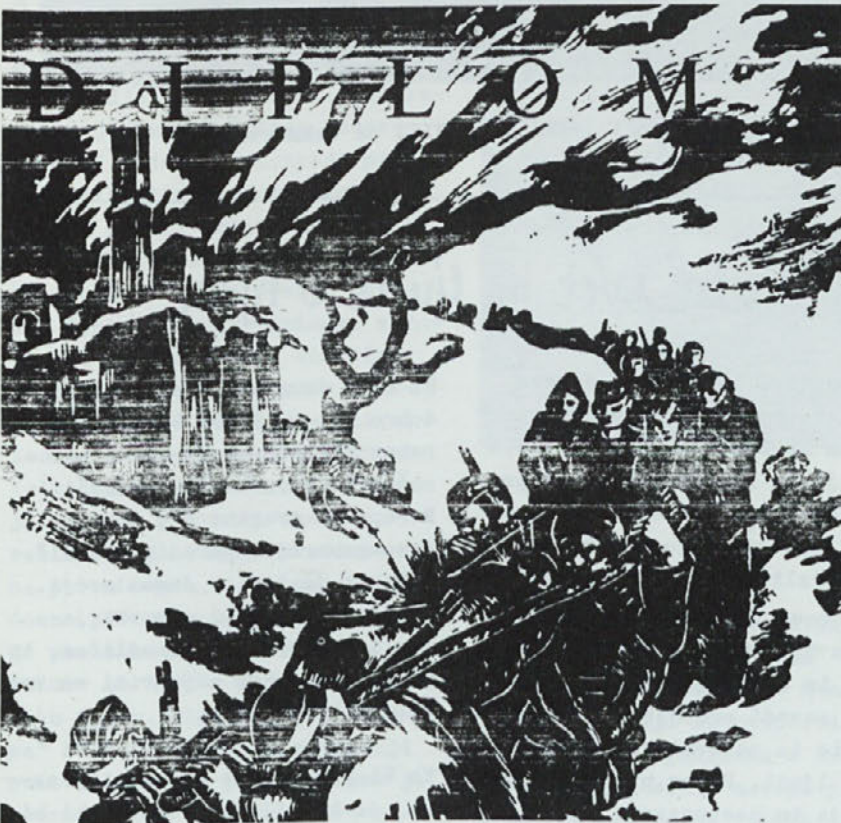
Civilna zaščita in program razvoja SLO

Zasedbo novozgrajenih proizvodnih prostorov se je dejavnost SLO in civilne zaščite bistveno spremenila in povečala.

S tem pa tudi dolžnosti izvajalcev nalog. Temeljna usmeritev razvoja SLO v tem letu naj bi bila, usposabljanje kadrov in

nosilce dejavnosti. Enote CZ smo povečali že v letu 1981, o čemer je razpravljala DS na 25. seji, dne 24.11.1981. Prav tako smo v letu 1981 uspeli opremiti enote CZ z najnujnejšo opremo, ki jo predvideva začasni kriterij materialnih sredstev. Po lastni oceni je bila izvršena

nabava 4 KW elektroagregata in vodne črpalke NCG s priborom. Potrjeno je tudi naročilo za nakup vodne črpalke "ROSENBAUER" pri podjetju "VARNOST" Ljubljana itd. Končno je ta dejavnost dobila prostor, kjer so podani pogoji za namestitev opreme in drugo.



Za tekoče leto smo planirali 1.137.159,00 din sredstev za usposabljanje kadrov in opreme. (v tem ni všteta nabava vodne črpalke).

Osnovni dejavniki SLO je civilna zaščita in narodna zaščita. Imenovanje članov štaba CZ in enot CZ je vključeno s pristojno KS. Izdane so bile izkaznice.

Upravni organ za LO občine Škof-

ja Loka in občinski odbor RK je razpisal tekmovanje ekip za leto 1982 v okviru akcije "NNNP-82". Namen tega je vzgajati člane ekip v duhu patriotizma socialistične solidarnosti ter kvalitetnim osvajanjem znanja prve pomoči ob najrazličnejših poškodbah. Na to tekmovanje smo prijavili dve trojki. Tekmovanje je bilo 20. marca 1982 v Škofji Loki, v športni dvorani Poden. Tu je

tekmovalo 36 ekip iz cele občine.

Naša dekleta - članice:
Jensterle Majda, Žel. Na Kresu 22
Benedičič Marjana, Žel. Na Kresu 67
Benedičič Heda, Žel. Na Kresu 17
Bekš Anka, Žel. Na Plavžu 13
Dovič Greta, Žel. Racovnik 28

so na ekipnem tekmovanju dosegle II. mesto in prejele diplomo.

Še posebno priznanje gre tov.

'ISKRA' ŽELEZNIKI

na II. občinskem tekmovanju ekip prve pomoči za doseženo

mesto

Ekipo so sestavljali:

JENSTERLE MAJDA Železniki, Na Kresu 22

BENEDIČIČ MARJANA Železniki, Na Kresu 67

BENEDIČIČ HEDVIKA Železniki, Na Kresu 17

BEKŠ ANKA Železniki, Na Plavžu 13

DOVIČ GRETA Železniki, Racovnik 28

Dne 20. 3. 82



Upravni organ za ljudsko obrambo
Skupščina občine

načelnik



prezidant

Jensterle Majdi, ki je sodelovala v obeh trojkah, ker v nasprotnem primeru, bi morala nastopiti samo ena trojka. Na smem pa prezreti pomoči Zdravstvenega doma Železniki, ki je predhodno nudil strokovno pomoč dr. Habjana, ki je v nekaj urah uspel podati strokovno znanje članicam trojke.

Tako kot ta ekipa, bodo tudi ostale pričele z usposabljanjem. V programu je, da bo meseca aprila-maja tečaj za ekipo, katere naloga je "uporaba in vzdrževanje zaklonišč", postopoma pa naj bi se odvijalo za ostale ekipe kot so: gasilska, biološko-ke-mična, tehnično-reševalna in ekipa za zveze.

Rezka Porenta



Ekipe prve pomoči ISKRA ŽELEZNIKI na tekmovanju v Škofji Loki.

Kako bi spremenila svet in ljudi v njem

Kako bi spremenila svet in ljudi v njem? Da, svet bi bilo potrebno spremeniti od najmanjše podrobnosti do nesporazuma med deželami, in vsega, kar svet ogroža. Samo, da se spomnim, kakšne so razmere, me je že strah. Kako lepo bi bilo, ko bi ga lahko spremenila in tudi ljudi bi bilo potrebno. Ljudje bi bili med seboj kot bratje, n bi bilo lakote, revščine, trpljenja in nobenemu ne bi bilo treba razmišljati, kaj bo jedel jutri, kaj se bo zgodilo jutri? Tako pa mislimo ljudje, ki smo bele polti, da smo na svetu nekaj več, da vemo več od drugih. A včasih so oni pametnejši in boljši, a tega se mi ne zavedamo kaj preveč.

Zamislil sem, kako bi jaz spremenila svet in ljudi v njem. Najprej bi ljudi rešila lakote, revščine in trpljenja. Tako pa so ljudje lačni zaradi

oborožitve, saj vsaka država iz leta v leto daje več denarja za orožje. Bogatim bi vzela zemljo in jo razdelila med preproste ljudi. Delavcem bi zgradila tovarne, ljudem, ki so stari invalidi ali pa osamljenim pa domove. V vsakem malo večjem kraju bi dobili zdravstvene domove in bolnice. Danes v svetu umre zaradi pomanjkanja zdravil, bolnic in zdravstvenih domov veliko ljudi. Potem bi rešila nasprotja in nesporazume med državami. Posebno pa nesporazum med (državami) velesilama ZDA in Sovjetsko zvezo, Irakom in Iranom. Pa tudi na Poljskem je dovolj napeta. Problemi pa so tudi v drugih državah. Ko bi vse to rešila, bi bil svet že skoraj dober. Še ljudi bi bilo potrebno spremeniti. V svetu ne bi bilo več hinavščine, prelomljenih obljub, nevoščljivosti in drugih podobnih reči. Ljudje bi bili med seboj prijatelji, pomagali

bi eden drugemu in sploh bi se dobro razumeli. Ne bi bilo potrebno nobenih sestankov o razorožitvi, o varnosti in zaščiti Evrope in drugih. Saj tako vsi samo govorijo, naredijo pa nič. Tako pa je tudi v Jugoslaviji. Sestanki so dolgi, dogovarjanja in planiranja so odlična, ko pa je treba kaj napraviti za vse to, pa ni nikogar.

Ko bi lahko svet spremenila tako, da bi bilo vse dobro, bi bilo imenitno. A na žalost se ga ne da. Upam, da se bo kaj umirilo in ohladilo in da ne bo še slabše kot je sedaj.

Rihtaršič Valerija, 8.a
OŠ Prešernove brigade
Železniki

Nekaj o razstavi slikarjev in ljubiteljev fotografije

Ker se poleg mentorstva vašega fotokluba ukvarjam tudi s slikarstvom, bom na kratko ocenil obe razstavi.

K vski sliki bi marsikaj pripomnil, na kratko pa le nekaj tipičnega. Od sedem tihožitij za vajo(sadje, kruh, orehi, steklenica) je Lotrič Snežna reševala svoj izdelek v temperi predvsem plakatивно. Rant Franc je v olju pokrnil polovico slike z nedovršenim prtom, zato je učinkovitost glavnega motiva motena. Njegova druga varianta z ruhto je boljša. Večje tihožitje Bertoncelej Jane s temnim ozadjem je boljše od manjše slike, le v grozdju bi moralo biti malo več jasnosti. Tarfila Lojze je pokazal na obali zanimivo rešitev z dominantno svetlobe na prvem mestu, le kompozicija desne polovice slike z drogom je prelahkotna in kar kliče več čolnov na levi z ozirom na težo obeh figur. Olje "Danjerska grapa" Staneta Zgaga je v spodnji polovici preveč površna, ker je zgornja polovica kar dobro rešena. Pri portretih so vidne težave, čeprav je Jožica Rejc z akvarelom dobro postavila svojo Martino. Dober pokrajinar Vladimir Polajnar z "Danjersko planino" dokazuje svojo rutino v pastelu.



Z razstave

Fotoamaterji pa so postavili nekaj motivov na temo "žena" in tudi nekaj v počastitev kongresa KPS: detalji iz proizvodnje in fragmenti spomenika v Dražgošah. Kaj posebno novega pa ni bilo. Najbrž je na filmih z zadnjih delovnih izletov le kaj novega, saj stav programu za 1. maj Mar dve razstavi! Želim vsem "Dobro luči!"

Vlastja Simonič

SREDI NEŽNIH TRAV

Sanjavo zamišljena
zreva v modro nebo,
sredi nežnih trav.

V šepetu neslišnem
le srce govori,
sredi nežnih trav.

Ljubeče objema pogled
tvoje lepo telo,
sredi nežnih trav.

V strastnem objemu
spočne se življenje,
sredi nežnih trav.

P.V. - M.



FOTO: POLAJNAR VLADIMIR - DELO

